

Sygn. akt I ACz 482/12

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Janusz Kaspryszyn (spr.)
Sędzia SA:	Agnieszka Piotrowska
Sędzia SA:	Franciszek Marcinowski

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **G. B. i Z. B.**

przeciwko: **J. P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 19 grudnia 2011 r., sygn. akt I Nc 777/11

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy udzielił powodowi zabezpieczenia dochodzonego roszczenia przez obciążenie nieruchomości pozwanego położonej w O. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w O. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), hipoteką przymusową w kwocie 100.000 zł na rzecz powodów.

Pozwany w zażaleniu na powyższe orzeczenie wskazał, iż zastosowane przez Sąd zabezpieczenie jest nadmierne, ponieważ powodowie posiadają odpowiedni wpis w dziale III księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości pozwanego przy ul. (...) w O..

W odpowiedzi na zażalenie powodowie wnieśli o jego oddalenie i zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Na wstępie wskazać należy, iż na gruncie przepisów zawartych w art. 730 i nast. k.p.c. celem udzielenia zabezpieczenia jest zwiększenie skuteczności postępowania cywilnego poprzez zapewnienie, że pomimo upływu czasu koniecznego dla rozstrzygnięcia sprawy możliwe będzie osiągnięcie zamierzonych przez stronę celów tego postępowania. W tym też szeroko pojmowanym zakresie dokonywać należy oceny łącznego zaistnienia przesłanek określonych w art. 730¹

§ 1 k.p.c., a warunkujących udzielenie zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 cytowanego przepisu. Przy czym art. 730¹ § 1 k.p.c. nie nakłada na stronę obowiązku udowodnienia dochodzonego roszczenia, czy też jego uprawdopodobnienia w stopniu granicznym z pewnością, a wymaga jedynie, by prima facie istniała szansa na jego istnienie.

Mając na uwadze powyższe oraz dokumenty załączone przez powodów do pozwu zgodzić się należy z oceną Sądu Okręgowego, iż uprawdopodobnili oni dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie. Powodowie bowiem uprawdopodobnili, iż w związku z niewykonaniem przez pozwanego zobowiązań wynikających z przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 5.02.2010 r. (tj. niewyodrębnieniem własności lokali znajdujących się w tym budynku i nieprzeniesieniem na powodów lokalu oznaczonego nr (...) na projekcie budowlanym, o pow. ok. 44,23 m²) odstąpili oni od tej umowy (k. 29-30, k. 33-35), w związku z czym przysługuje im w stosunku do pozwanego roszczenie o zapłatę kwoty 121.100 zł. Kwota ta uiszczona została przez powodów na rzecz pozwanego (co sam przyznaje w sprzeciwie) tytułem zapłaty ceny, za lokal oznaczony nr (...), który zgodnie z przedwstępną umową sprzedaży mieli oni nabyć od pozwanego. Wskazać przy tym należy, iż oświadczenie o odstąpieniu od umowy uchyla skuteczność zawartej umowy z mocą wsteczną (ex tunc). W konsekwencji czego strony nie tylko zwolnione są z obowiązku dalszych świadczeń wynikających z umowy, ale powinny zwrócić sobie świadczenia już spełnione (por. art. 494 k.c.).

Z kolei mając na uwadze liczne postępowania egzekucyjne prowadzone przeciwko pozwanemu, o których informacja znajduje się w odpisach ksiąg wieczystych prowadzonych dla nieruchomości, których pozwany jest właścicielem lub współwłaścicielem (k. 43-46, k. 56-59, k. 65, k. 75-78), jak również wielkość hipotek ustanowionych na nieruchomościach pozwanego (k. 84-96) stwierdzić trzeba, iż powodowie uprawdopodobnili to, że pozwany zagrożony jest niewypłacalnością, a tym samym mają oni interes prawny w udzieleniu im zabezpieczenia, bowiem prawdopodobnym jest, że brak zabezpieczenia uniemożliwi powodom lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia.

Zważyć nadto należy, iż pozwany w zażaleniu powyższej oceny nie kwestionuje podnosząc jedynie, iż zastosowany sposób zabezpieczenia, z uwagi na wpis roszczenia powodów w dziele III księgi wieczystej nr (...), jest nadmierny. Stanowisko powyższe jest jednak nieuzasadnione. Zważyć bowiem trzeba, iż wpis, na który powołuje się pozwany, nie zabezpiecza dochodzonego w niniejszej sprawie przez powodów roszczenia o zapłatę 121.100 zł, lecz służył on zabezpieczeniu roszczenia powodów o zawarcie przyrzeczonej umowy sprzedaży lokalu nr (...) wynikającego z przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 5 lutego 2010 r. zawartej przez nich z pozwanym. Roszczenia, które w przypadku ewentualnego ustalenia przez Sąd I instancji w niniejszej sprawie, skutecznego odstąpienia przez powodów od umowy przedwstępnej z dnia 5 lutego 2010 r., wygaśnie.

Niezależnie od powyższego wskazać też należy, iż orzeczone w niniejszej sprawie zabezpieczenie nie jest nadmiernie uciążliwe dla pozwanego, nie ogranicza bowiem jego prawa do dalszego użytkowania przedmiotowej nieruchomości, jak również nie utrudnia mu nadmiernie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej.

Niniejsze postanowienie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie, w rozumieniu art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c., który stanowi, że Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Rozstrzygnięcie o kosztach następuje dopiero w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (za niedopuszczalne uważa się orzekanie o kosztach procesu wcześniej), ponieważ rozstrzygnięcie o kosztach ma charakter akcesoryjny w stosunku do głównego przedmiotu postępowania (Komentarz do art. 108 kodeksu postępowania cywilnego, J. Bodio, T. Demendecki, A. Jakubecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.). Orzeczeniami kończącymi postępowanie w sprawie są wyroki, wyroki zaoczne, nakazy zapłaty oraz postanowienia co do istoty sprawy wydawane w postępowaniu nieprocesowym, a także niektóre postanowienia formalne. Zgodnie z utrwalonym już w judykaturze poglądem, stwierdzić należy, że postanowieniem formalnym kończącym postępowanie w sprawie jest orzeczenie, które przez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty w danej instancji (uchwała SN z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, uchwała SN z dnia 31 maja 2000 r., III CZP 1/00, i uchwała SN z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, postanowienie SN z dnia 13 stycznia 2006 r., II CNP 31/05). Oznacza to, że pojęcie postanowienia

kończącego postępowanie w sprawie, obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd (postanowienie SN z dnia 14 listopada 1996 r., I CKN 7/96). Mając to wszystko na uwadze, należy a contrario wywieść wniosek, że postanowieniami takimi nie są orzeczenia mające za przedmiot kwestie wpadkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment bądź pewną fazę postępowania. Takim też wпадkowym rozstrzygnięciem jest niniejsze postanowienie. Z tego też względu orzekanie o kosztach przy okazji niniejszego postanowienia byłoby przedwczesne w świetle art. 108 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe - na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. - orzeczono jak wyżej.

bp